

Breviarium sententiarum

ab Johāne de vāquel coloniensi iuris
vtriusq; p̄fessore peritissimo cōp̄latū.

etiam nouissime sup̄ hec

scribentes miro col
lectis artificio succīcte & plectēs Cui⁹ frēq⁹ns
lectio et peritos: ec ēdāt p̄fessōrē
reddet eruditos.

Quicquāda fatigā beneficiā nulla p̄tēre
quod gerit i b̄cīib⁹s dogmata multa nō s̄

Sub signo lili aures

LL

Tabula breuiarii sexti decretalium.

Index alphabeticus materiae veriores circa sex
sum decretalium in hoc
breuiario portatili eten
tassuccincte compleiens.

Abbas possunt

sibi subiectis perferre tonsuram clericalem propter quam ordinem imprimitur: et immunitas confertur de tempore ordinis. c. nullus conclu. i. fo. xlviij.

Abbatissa antequam elegi possit debet habere III annos expletos. de elec. c. i. denuo tibis. conclu. i. fo. xxxvij.

Absens habeat vocem in electione si sit iusto impedire potest procuratores constitutere ad actum electionis. de elec. c. si quis iusto. coclu. i. fo. xl.

Absens non potest iusto capitulo extraneum procuratorem ad eligendum constituere nec potest votum suum per litteras exprimere. ibidem. conclu. fi.

Absenti et ignorantibus potest fieri beneficium: non tamen est ipsius antequam sit acceptum de prob. c. si tibi conclu. i. fo. xcviij.

Absolutio ad cautelam tamen potest peti quod excusat dicit excusatione in se latam esse nullam. de senten. ex. c. solet. conclu. i.

Absolutionem petens ad cautelam repelli si opponat ipsum excusatum propter manifestam officialem. ibidem. pclu. viij.

Absolutio ab excusatione propter metum extorta est ipso iure nulla. de his que vi metus rccau. fi. c. i. conclu. i. fo. lxxv.

Ab arbitro compromissario non appellatur sed ab arbitro iuris. c. ab arbitris. de offi. velega. fo. clvij.

Acceptare non potest quod vigore generali priori vnu beneficii et postea alii. de rescr. c. cu in multis. pclu. fi. fo. viij.

Acceptatio certi terpresi beneficii non vacans nulla est: nec valet processus executoris de superfactus. de concess. prob. c. ne captande. conclu. i. fo. xv.

Acceptio consarum fuit in iudicio

quo ad iusticiam ministrandam non sit habenda. in penitus tamen et cohortionibus imponendis ordo est obseruandus et modestia. c. quia pontificali. condu. i. de offi. velega. fo. clvij.

Actor libere impetrat iudicem contra reum dum iure non sit prohibitum. de rescr. c. statutum. s. cum aut. pclu. i. fo. ix.

Actor potest impetrare delegatus in diocesi rei aut in diocesi vicina. ibidez. conclu. i. fo. ix.

Advocatus vel procurator cause principalis non potest testificari cum appellatio. de testi. c. romana. conclu. i.

Alienatio rei ecclesiastice facta sine causa aut solennitate ad hoc reqsita est ipoture nulla. de rebus eccles. non alie. c. i. conclu. vi. fo. cx.

Alienatio rei ecclesie facta in casu licito et cum solennitate est valida: etiam si grauiter ledatur ecclesia. ibidem. pcl. viij.

Alienando rei ecclesiastica si in instatio narrat iusta cum ipsius alienatione et solennitate debitas interuenisse talia verba non probant in iudicium ecclesie. de rebus eccle. non alie. c. i. conclu. viij.

Alienans rei ecclesie in casu non permisso et non seruata solennitate debita puniri multipli pena. ibidem. coclu. viij.

Annus quo quis tenet promoueri currit a tempore quo huius pacificam possessio nem: aut per eum stat quo minus habeat. c. commissa. de elec. coclu. i. fo. xxxv.

Appellatio ab officiali episcopi sicut ab ipso episcopo debet ad archiepiscopum interponi. c. romana de appellatione conclu. i.

Appellatio in scriptis iudicii portecta valet: licet coram eo non fuerit lecta. de appell. c. appellatio. conclu. fi.

Appellans a gravamine ad docendum de illo non tenet comparere coram iudice. de appell. c. si a iudice. conclu. i.

Appellantur formae extra iudicium in causis electionum. partitionum. quoque cum quod beneficiorum sive ad papam sive exercitiorum fuerit appellandum traditur tunc. ut circa. de elec. conclu. i. fo. xvij.

Appellantur ab officiali. liepsi. non ad episcopum: sed ad archiepiscopum. c. non putamus. de consue. conclu. i. fo. xiiij.

Appellantur est ad subdelegato: non i.

Tabula Breuiarit.

Tabula alphabeticā in breuiarium Clemē/ tinacum decisum citans materias in breuiario ip- so reconditas.

Bates i ecclēsī sibi ple-
no iure subjectis vniōem
facere nō possunt. de reb⁹
eccle. non alie. cle. q̄. con-
clu. j.

Acceptatio bñficij quid sit. de conceſ.
prebē. cle. j. ſecus. conclu. j.

Acceptare beneficium quis dicatur. ibi
dem. cōclu. q̄.

Acceptatio bñficij fit cū pteſtatione:
In quantum acceptanti ius debeatur. t
als non. etiam de conceſ. preben. cle. j. ſecus
est. conclu. j. fo. xliz.

Adiornādus si se occultet aut impedit-
at/ ne adiornamentum ad eum pueniat
pōt fieri adiornamentum per edictum
de iudi. cle. j. conclu. v. fo. xxxij.

Alienatio rei ecclesiastice pmittitur vi-
gente necessitate vel utilitate ecclesie.
de rebus eccle. non alie. cle. j. conclu. q̄.
Alienatio ad vitā alicui⁹ dicit esse ppe-
tua de reb⁹ eccle. nō ali. cle. j. pcel. vi.

Annuersariū nō venit noīe distribu-
tionis. de eta. t qlt. cle. vt hi q. pcel. vi.

Anim⁹ n̄ redeūdi ad studiū puat que
pūlegio studij i prohe. pcel. q̄. in. fi.

Anni dñi in francia t in anglia cōpu-
tantur ab incarnatione dñi. de eta. et
quali. cle. fi. conclu. fi. in fi.

Anglici t scoti plus appetunt vinum
quo carent q̄ alq. de elec. c. in plerisq.
pcel. q̄. fo. xij.

Appellatio eb interlocutoria quando
dicatur manifeste friuola. t de dolo t
contu. conclusione vltima.

Appellatio vt sit valida debet regula
riter interponi in iudicis presenta. de
appella. cle. j. conclu. j.

Appellantur ad papā a sua lata q̄ ipē
ratorē. de sentē. t re iudi. cle. pastoralis
conclu. fi. in fi.

Appellans qui aplos non petit ab ap-

pellatione cadit. de appell. cle. q̄uis cō-
clu. q̄.

Appellatione interposta tenet appellans a iudice aplos petere. de appell.
cle. q̄uis. conclu. j. fo. xl.

Appellans cōsetur renūclare appellas-
tioni in quattuor casibus. ibidem. con-
clu. quarta.

Appellari nō pōt a pena legis: tamen
a sentētia iudicis declarantis quē inci-
disse in penam legis bene appellat. de
censi. cle. presenti. condu. vlti.

Apostolica auctoritate aut legati pñt
caufe delegari officiali ep̄i principali/
t priori conuentuali. de resp̄. c. q̄.

Apostoli debet peri iſra. ḡt. vies: con-
gruo loco t tempore. c. q̄uis. de appell.
conclu. q̄.

Apostolos nō tenetur appellans itera-
to petere. ibidem. 2 clu. vlti.

Apostolus de quo i titlo de appell. d̄ſ-
citur brevis forma instruens illum ad
quē appellat p̄prehendēs motum iudi-
cia a quo appellatur: t rotius appella-
tiōis circūstantias. de appell. cle. q̄uis
conclu. j.

Attentata reuocātur lite pendēte p̄ su-
dicē sine libello t litis pteſtatiōe. vt lis-
te pēdē. cle. cū lite. pcel. vi. fo. xxv.

Auditores curie rōne cēsent esse iudi-
ces delegati. d̄ resp̄. c. auditor. pcel. q̄.

Absolutus i casib⁹ pape reseruatis ab
alto q̄ a papa in mortis articulo: peri-
culo cessante. quid facere debeat. de pe-
nis. cle. j. conclu. vlti.

Arrestare personā t capere personam
quomodo differunt. de here. cle. j. con-
clu. q̄. fol. legitij.

Baptismi effectus est dele-
re oēm culpam p̄cī tam in
paruulis q̄ in adultis. de
sum. trini. c. j. ſ. ad hoc con-
clu. q̄. fo. iiiij.

Baptismi quatuor sunt cause. de sum.
trini. c. j. ſ. ad hoc conclu. j.

Baptisma regulariter debet cōferrī in
ecclesijs vbi sunt fōtes baptismales nō
in domib⁹ priuatis. de baptis. cle. j. cō-
clu. j. fo. lxiij.

Baptisantes extra eccliam pena arbi-
traria puniuntur. de baptis. cle. j. con-
clu. j.

De Regulis iuris

Tertia questio. Quid est An magistrorum compitores librorum vel scriptorum sua nomina debeant in illis inscribere. Et quia questio distinctione eget dicit qd non inscribens non peccat in cassibus ut quando propter puram humilitatem non inscribit se. aut ne det emulsius materiam delinquendi et detrahendi quam percipit fore paratam. qd ut dicit Hieronymus. Reprehensionem irritare non potest nisi qui oculo nul scribit. Idem si propter aliquam suam notam se non inscribit. qd est constitutum in apostola cuius dicta receipt pnt qd rationabilitate non ut auctoris habita ex scribente. ut notar. ev. dist. c. i. Idem sit religiosus qd scribit alii qua utilia in iure ciuitatis aut poetria: aut in alia materia sibi non congrua: qd si pecunia facit p3 et legenda Hieronymi: non tamen illud occultum pccati pdere tenet de pe. dis. s. ca. non tibi dico. Peccaret autem non inscribens qd contra scientiam credens male agere non inscribit. Itē vult studiose sine causa lector: dimittere incertum: qd facit contra illis. Non tibi non vis fieri: alteri ne feceris. Matth. viij. et in ps. decret. Item qd improbo opis et detractuo non inscribit ut alter id sepiissime putet atrarium facit contra illud. Diliges proximum tuum. Matth. xxij. i. f. Idem in similibus casib. Inscrivens etiam interdum peccat si ex pura vana gloria inscribit se: aut ex ambitione contra quos dicit Regum. q. Molite loqui sublimia gloriantes qd dominus scientiarum est dominus. Et nullus lib. i. tuscul. qd stionum reprehendit opifices qd post mortem gloriar voluit. subdedit qd nisi pht nonne in libris ipsis quos scribunt de gloria eodem tenebris sua nota inscribunt. Seneca in epistola. c. xij. Qui potestate suam publicari vult non potest laborat sed glorie. Itē peccat inscribens si ex racione ad emulos qd videt ex honore ipsi volere se inscribit faciunt notata. xxiij. q. xij. si la. q. Non peccat aut inscribens qd id facit ut alios ad filios labores alliciat. facit. c. de qb. ex. distin. Itē id facit ne opus aliert a scribatur aut certificare voluit illam si dicit opis qd puenit ex auctore. Sic enim hieremias/cephas/ezechiel. oēs. xij. prophetae minores suas ap. visiones et prophetias

rum principijs sua nota habet inscripta. Idem de gabolis Salomonis. Idem apli in epistolis excepta prima Jo. et ultima Ps. tri. Idem qd se inscripsit dominus iustus mortuus ait. I3 cupidus fuit fame et pōpe qd inscriptionē: puta id fecit ut sibi suis de scientia in qua studuit diu puidere possit. Hā cum iste non intendat talē gloriam timori diuino preponere: cum etiā hoc non repugnat charitati p̄imi. et qd iustum monachus fuit admittit sc̄q; laboris sui honesti fructū p̄cipet inscribens et suis necessitatibus puidet: non pecunia facit. xiiij. q. xij. q. c. q. Nam ut inquit Galerius. li. viij. de cupiditate glorie. Nulla tanta humilitas qd dulcedine glorie non tagat. Et hieronymus ad Salutationem. Difficile est gloria p̄cute supare. Et ubi brevib; fine faciat: opus hoc puerile ex alioz scriptis p̄ mei ingenij modicitate enucleatum: p̄ direccione iuueniū iure canonico p̄ficere cupientium copilat ac composuit ad laudem ac gloriam in euum benedicti.

Amen.

Summaria partiter et conclusiones Septimi accurate et p̄penditiose ex doctoribus circa eundem scribentibus p̄ honorabilem virum dominum Johannem Kolner de Väckel artium liberalium ingens: uris virtutibus doctorē: viru p̄tissimum in iure canonico ordinartum in florentissimo studio Colonie. collera. anno domini ad. cccccxij. Sexto Calendas Aprilis denuoq; reuisa ac iterum impressioni data. opera Fidelissimi impressoris Nicolai depratis Impensis honestorum virorum dominus Johannus parvus et Francisci regnante bibliopolarum Parvulensem. In vicino Jacobeo commorantium.

Ep(crede)breuit poterit p̄p̄redet sextū. **I**hoc iligne legēs sedule lectori opus.

Bummarium textuale et conclusiones Clementinarum.

**Venundantur parrhisii in vico sancti
Jacobi sub inter signo domini claudii.**

Clementinarum conclusiones. Fe. ii.

Optatum prebe finem rogo dulcis ihesu.

In Dei nomine succincte

et utiles peciones materialia glosarum
q̄ doctor circa clementinas etiam no
tissime scribentia: una cū pleniori textu
earudē clementinā summario i alma
universitate florētissimi studij Colosi,
edita i luce: lucubratōe honorabilis viri
dī Johānis de vanchel artiū liberali
um magistri: diuinariū humanarūq; le
gum interpres Jurisconsultoū inte
gerrimi In iure canonico i prefatam
universitate ordinarij sedibus suis lecte
et resumpte feliciter incipiunt.

Johannes episco

pus suis seruorum dei.
¶ Salutat doctores
et scholares q̄b̄ scribit et
aplicā bñdictionē ei⁹ mittit. Secundo
subdit causas quare opus ē nouas cō
stitutiones condere. Prima est. qz ni
bil adeo clare statuſ qn possit in dubi
us reuocari et causis nouis vt emerge
tib⁹/ quib⁹ iura iā posita nō pñt mede
ri. Scda ē qz cū ois etas pna sit ad ma
liū: auctas supioris necessaria ēt lites
auferat: altercatōes dirimat dubia tol
lat: t obscura succidat. h. d. vsq; ad h.
hec sane. ¶ Premitandū ē p eviden
tia hui⁹ exordij: qz ls he pstitutōes fue
runt p maior pte edite a qnto. Clemē
te. t i cōcilio Tienensi. qd fuit anno dñi.
m. ccxij. vt nōt glo. penul. in cle. i. j. de
cēsi. t p̄se. de an. hic. Ipse tñ Clemē
morte preuentus eas nō promulgavit
per bullā: sed hoc fecit Jo. xxij. ei⁹ suc
cessor vth p̄t in p̄hemio. Hinc est qz il
lud p̄hemiu incipit a Johāne. Vlocant
tñ he pstitutōes nibilomin⁹ clementine
quia tpe Clemēnis edite fuerunt. Nec
emanauerūt he pstitutōes p modū li
bri sūm p̄au. t glo hic in. s. hec sane. i
verbo i vnū. s̄ emanauerūt sub forma
p̄pilatōis solū: t id nō d̄z appellari se
ptim⁹ liber decretalium: quē ad modū set
t⁹ appellat sext⁹ decretalium. Unū legēs
has p̄tōes nō d̄z allegare decretales
in antiquis aut sexto positā p supta. nec
legēs in decretalib⁹ aut sexto debet cō

stitutiōes hic possitas allegare per J. d̄s
bertrandū. Dicit tñ Frau. de zabarel.
q̄ nō multū refert an alie detraales al
legent per. s. t he p̄stitutiōes p. j. qz ls
illud volumē non sit p̄prie liber: est tñ
qdā collectio vt vult ter. j. s. sequit̄ ibi
collectas in vnū: q̄ fuit facta post alias
p̄pilatōes: ḡ nō icōueniens he p̄tōes
allegāt p. j. t alie decre. p. s. cū. j. sit qd
p̄ distatiō est sub alio vt luna iſra sole:
et hoc sat̄ sentit h̄ Jo. an. i gl. fi. Et in
hoc volumē ad p̄fectū dñio p̄audiētiū
t meijpſi⁹ cupiens aliqua brevia circa
ter. t glo. succicte colligere conclusue
pro vt circa librum sectum feci/ intēdo
procedere deo auxiliante: ac et⁹ intēme
rata genitrice. Sit igitur.

¶ Prima peclo hec. Papa scribēt vni
versitati et existētibus i ea scribit filijs
licet frequēter sint etiaꝝ epi in studijs.
Probef hic in ter. t in p̄hemio decre.
et setti. t rō peclonis est: qz ls papa spe
cifice scribēdo epi/ eos vocat fratres.
c. q̄ graui. s. de cri. fal. et cardialib⁹ in
cōi scribēdo eos fratres appellat: ls eo
rū aliqui sint diaconi aut pb̄t nō epi
eo q̄ plures ex eis sunt epi: vt dicit gl.
in. c. i. de offi. lega. l. vi. et de hoc p̄ glo.
t doc. in. c. niss specialis. t. c. ls. de offi.
lega. Tñ qñ scribit vniuersitati alicu
ius studij: tūc scribit existētib⁹ in ea vt
suppositis. s. tanq̄ magris aut discipu
lis: ideo merito eos filios appellat.

¶ Scda peclo. Et q̄uis oib⁹ p̄morāti
b⁹ in studio p̄sit lītarū aplicarū bñdi
ctio: doctor tñ qui desijt legere t scola
ris desinēs studere/ caret studij privile
gio. Hāc peclonem tenet hic Frā. de za
barel. Et de p̄ulegio bñdictionē t effe
ctu eius: vide glo. in verbo bñdictionē.
in p̄hemio setti: et q̄ibi dixi in ultima
peclo. Et hāc bñdictionē primo posu
it papa Clet⁹ i suis līris. Et surrepticiū
dicif hodie rescriptū aplicum: in q̄ nō
ponif salutatio et bñdictio aplica: nisi
hereticis/ scismaticis/ excoicatis/ vlab
ecclesia p̄cisis scriberef: qz tūc loco be
nedictiois eis scribif. Spiritū sanior;
cōciliij t c. Et ita notat specu. in ti. s̄ re
scrip. p̄stitutiōe. s. rōne forme. circa p̄n
25 4

De Verborum significacione fo. lxxiiii.

tres citatiōes requiruntur aut una pēm
ptoria. c. de illicita. cum ibi nota. cciiij.
q. iij. Tē. in causis istis pōt ferri sentē
tia stādo aut sedēdo p̄t placuerit iu-
dici ut hic. secus in alijs q̄ opouet q̄ se-
dente iudice p̄ferat. c. fi. cum ibi nota.
q. de re. tu. li. vi. La pcedēte. C. d. dilatio
Debet tñ in his causis ferri in scriptis
et p̄ ip̄met iudicem sicut in alijs cau-
sis plenarijs. Lij. C. de senten. ex pericu-
recitan.

Carta cōcl. In causis summarījs
conclusio in cānō est necessaria: nec ea
omissa sententia efficac̄ inualida. q̄o batur
hic in fīl. idē enā. Et quo p̄t ar-
guēdo p̄ locū a speciali q̄ in alijs cau-
sis in q̄bus requiritur iudiciorum figu-
ra/necessaria est p̄clusio/ et q̄ nulla sit se-
tentia lata cōclusionē prius non facta/
quod placet p̄panoi. p̄ hanc litterā/ niss
esset contraria p̄suetudo iudicij. Quot
modis aut̄ fiat p̄clō. in causa et p̄ que.
Dic. vt h̄ in glo. p̄b. conclusionē/ q̄ dat
duplē modū p̄cludēdi in causis. p̄hi-
mus est ut concludatur in cā p̄ partes.
Alius est ut possit concludi in causa p̄
iudicē qñ sufficiētes dilations date
fuerūt etiam partibus in unitis/ aut cap.
altera iuncta/ de q̄ materia vide i. Spe.
ti. de renū. et p̄clusione in p̄. t. i. c. pa-
storalis. E. de cā pos. et ppne. t. c. cum di-
lectus. E. de fi. instru.

Carta p̄clusio. Si partib̄ nō p̄tra-
dientibus etiam in causa summarījs
seructur solēnis ordo iuris/ non p̄ hoc
viciā p̄cessus. p̄probatur hic i. fi. text.
Et quo p̄t a contrario arguēdo/ q̄ p̄
tibus p̄tradientibus non tenet p̄cessus.
Secus si p̄tes expresse nō p̄tradicerēt:
si tacite in p̄cessum plenariū nō redas-
mando p̄sentirēt: q̄ teneret p̄cessus b̄z.
P̄an. et voluit hic gl. p̄b. non cōtradi-
centibus. Quid aut̄ si altera pars tñ
cōtradiceret. Hl. hic in p̄b. ptib̄. tenet
nō valere p̄cessum: vt sic intera intelli-
gat cū subauditione vñearū altera et;
Et habet hoc equitatē & m̄ p̄panoi. q̄
iudex debet seruare formā traditam: et
illam nō trāsgredi: niss ambe partes d̄
quarum fauo: e agitur consentiant per
hoc quod legitur et notatur in c. p̄judē.

tiam. t. c. fi. g. de offi. dele. N̄ siquid au-
tem iudex qui de consensu partiū cepit
cognoscere plenarie ordine iuris serua-
to post modum partibus contradicen-
tibus teneatur p̄cedere prout hic dicitur.
Dic q̄ non si partes expresse conse-
serint ut p̄cederetur iuris ordine serua-
tato: q̄ tunc amplius penitere nō pos-
sunt. ar. c. vt quis duas. de elec. lib. vij.
Secus eis non contradicētibus iudex
incepit p̄cedere obseruato o: dīctur
qua tunc licet non contradicunt quo
ad certos actus: tamen in alijs possunt
contradicere: q̄ actus iudiciorum sunt
separati et distincti inter se: ergo licet
sibi p̄iudicent partes quo ad aliquos
certos actus: tamen non tenentur idē
facere quo ad reliquos/ et hoc voluit h̄
glo. verbi partibus. et p̄bat ter. in. fin.
ibi i. toto vel parte/ quod vicit. p̄panoi.
notandum: q̄ facit ad multa similita. nā
per hoc apparet/ q̄ si quis compareat
in uno actu ad locū non tutum: nihil
minus potest in alijs actibus locum si-
lum declinare. Et de materia huius
clemen. vide latius per Barto. in qua-
dam ettrauagāti. Ildebrandi Imperato-
ris que incipit. Ad reprimenda. vbi la-
te scribit de importantia huius causis.
Sed hec sufficiat pro tertiali decisio-
natione huius clemen. et glosarum eius
dem: et per consequens hic finis adeat
clementinarum/ de quo sit laus/ et ho-
nor: et gloria omnipotenti deo p̄ secula
seculorum. A. ab. E. H.

Cartis cōclusionis ex clementinis col-
lectarū. Anno salutis. AD. ccccxiij. die
xxvij. Aprilis.

Tetraſtichon Johis chappuis.

Clementis quinti breuata statuta legē
do:

p̄pluris cognoscēs tēpore sura brevis:

Uis clementinas celeri contingere cur-
su:

p̄paruo(ū sapis) h̄ere volumē eme.